

STRATEŠKI NAČRT
VISOKE ŠOLE ZA UPRAVLJANJE PODEŽELJA
GRM NOVO MESTO
ZA OBDOBJE 2023 - 2028

Pripravili:

- izr. prof. dr. Lea Marija Colarič Jakše, dekanja
- doc. dr. Marija Turnšek Mikačič, vodja Komisije za kakovost in evalvacijo
- mag. Mojca Špec Potočar, članica Upravnega odbora
- Jožica Povše, vodja Lokalne akcijske skupine Dolenjska in Bela krajina
- Jože Podgoršek, predsednik Akademskega zbora

Potrjen na 14. redni seji Senata VŠ GRM, dne 30.11.2022

Novo mesto, november 2022

Vsebina

1 UVODNI NAGOVOR DEKANJE	3
Uvod v strateški načrt.....	3
2 IZHODIŠČA IN PRISTOP ZA OBLIKOVANJE STRATEŠKEGA NAČRTA	5
2.1 Zgodovinske prelomnice.....	5
2.2 Splošno o visoki šoli in programu.....	5
2.3 Izhodišča za pripravo strateškega načrta.....	7
2.4 Pristop za oblikovanje strateškega načrta.....	8
3 POLITIKA ODLIČNOSTI	11
3.1 Poslanstvo.....	11
3.2 Vizija.....	11
3.3 Vrednote.....	11
3.4 Strateške usmeritve visoke šole.....	12
3.5 Slogan visoke šole.....	12
4 ANALIZA OKOLJA VISOKE ŠOLE – SWOT ANALIZA	14
5 STRATEŠKI NAČRT	16
Prispevek k izboljšanju izobrazbene strukture.....	16
Stabilizacija dohodkov na podeželju.....	16
Usklajenost delovanja z evropskimi strategijami.....	16
Razvoj dodiplomskih programov.....	17
Prenova visokošolskega študijskega programa Upravljanje podeželja.....	19
Oplemenitenje dela na znanstveno – raziskovalnem področju.....	19
Intenziviranje delovanja Inštituta za upravljanje podeželja.....	21
Intenziviranje delovanja Katedre za vinarstvo in podporne dejavnike razvoja turistične ponudbe na podeželju.....	22
Razvoj magistrskega študijskega programa.....	22
Nadgradnja informacijsko komunikacijske tehnologije.....	22
Sodelovanje z okoljem pri razvojnih projektnih vsebinah.....	23
Mednarodna vpetost in sodelovanje.....	24
Vzpostavitev politehnike.....	24
Sodelovanje v univerzi.....	25
5. 2 FINANČNI IN VSEBINSKI POUDARKI DELOVANJA VISOKE ŠOLE.....	25
6 PROMOCIJA STRATEŠKEGA NAČRTA	27
7 PREGLED IN POSODABLJANJE STRATEŠKEGA NAČRTA	28

1 UVODNI NAGOVOR DEKANJE

Uvod v strateški načrt

*»Odličnost ni nikoli naključje.
Vedno je rezultat velikega namena,
iskrenega truda in inteligentne izvedbe.
Predstavlja pametno izbiro mnogih alternativ -
izbira, ne slučaj, določa vašo usodo.«
(Aristotel)*

Sredi leta 2022 smo pristopili k izdelavi Strateškega načrta Visoke šole za upravljanje podeželja Grm Novo mesto, saj je bil prvi načrtovan v juliju 2017 in je bil v veljavi za obdobje 2018 - 2022. V okviru priprave novega Strateškega načrta smo bili usmerjeni v vodilo priprave dokumenta, v katerem bomo predstavili na podlagi našega dela, izkušenj, politike odličnosti in soustvarjanja naše vizije in razvojne usmeritve javne šole do leta 2028, saj je v vmesnem obdobju šola skozi inovativne vsebine in razsežnosti dela postala pomemben gradnik slovenskega podeželja. Nov Strateški načrt Visoke šole za upravljanje podeželja Grm Novo mesto prinaša temeljne usmeritve razvoja ključnih področij delovanja šole. Razvojna strategija vsebuje usmeritve med seboj povezanih stebrov, ki vključujejo znanstveno-raziskovalno in pedagoško odličnost, razvoj in posodabljanje inovativnih študijskih programov, holistični pristop, sodelovanje z okoljem v obliki partnerstva z gospodarstvom in uporabniki znanja v lokalnem ter širšem nacionalnem in mednarodnem okolju. Poudarek je tudi na kadrovski strukturi in zagotavljanju mehanizma ohranjanja kakovosti na vseh področjih, na inovacijah in intelektualni lastnini kot tudi na mednarodni prepoznavnosti šole v globalni mreži šol za upravljanje podeželja.

Globalne razmere kažejo, da postaja hrana ključna geostrateška surovina in da bo skupaj z vodo in energijo usmerjala prihodnost sveta. V pričakovanih negotovih razmerah nestabilne oskrbe s hrano na globalni ravni postaja vprašanje lokalne, regionalne in državne samooskrbe s hrano zelo pomembno. Znano je, da slovenska pridelava ne pokriva naših potreb. Zastavlja se vprašanje, kako povečati prehransko in energetske varnost ter samooskrbnost. Ob tem ima Visoka šola za upravljanje podeželja Grm Novo mesto posebno vlogo v zagotavljanju možnosti za ozaveščanje o samooskrbi in povečanju prehranske ter energetske varnosti.

V Sloveniji, podobno kot to velja za celotno EU, staranje kmetijskega prebivalstva predstavlja velik izziv za ohranjanje poseljenosti in "živosti" podeželja, zato je ena ključnih prednostnih nalog Skupne kmetijske politike za prihodnje programsko obdobje povečati privlačnost kmetovanja za mlade in jim pomagati pri ustvarjanju uspešnih kmetijskih gospodarstev, ki bodo sledila ekonomskim, socialnim in okoljskim izzivom. S podporo mladim kmetom in novim pristopnikom želimo spodbuditi konkurenčnost slovenskega kmetijstva ter prispevati k zagotavljanju varne oskrbe s hrano tudi v prihodnje. Slovensko kmetijstvo je žal na veliko področjih zaradi strukture kmetijskih gospodarstev in starosti gospodarjev ter zastarelim načinom prenosa znanja v velikem zaostanku. Obstaja verjetnost, da bomo zaradi

generacijske menjave in spremenjenega načina razmišljanja mladih v obdobju naslednje finančne perspektive, kljub gospodarski rasti, priča zlomu kmetijskega sektorja v Sloveniji. Zato je pomembno hitro ukrepanje in izbira pravih podpornih inštrumentov za prihodnjo finančno perspektivo že sedaj. Prenos znanja oblikovanja samooskrbe je prvo področje, pri katerem želimo najti nove načine prenosa znanja iz raziskovalne sfere na svetovalce in seveda, končne uporabnike - kmete. Prednost šole je celotni akreditiran visokošolski strokovni študijski program Upravljanje podeželja, ki ga želimo posodobiti tako, da vstopi tudi v samooskrbno področje.

Ko primerjamo izobrazbo prebivalcev Slovenije z izobrazbo mladih kmetov¹ lahko ugotovimo, da so mladi kmetje v primerjavi s prebivalci občutno bolj izobraženi. Podatki kažejo na dejstvo, da so mladi kmetje občutno bolj izobraženi kot so bili mladi prevzemniki v prejšnjem obdobju. Zaznan pa je upad števila vpisov v kmetijske programe vseh ravni izobraževanja. Vpis v visokošolske in univerzitetne programe biotehniške smeri je v zadnjih petih letih upadel kar za tretjino. Pri dostopu do informacij in dodatnih znanj si predvsem mladi pomagajo z internetom. Ne zadostna pokritost podeželja z internetom pa je velika prepreka, s katero se spopadajo podeželski prebivalci, ker pokritost Slovenije z internetom ni zadostna. V prihodnjem obdobju so ravno na tem področju priložnosti razvoja pametnih vasi za zeleno, digitalno, tehnološko, odporno in varno podeželje.

Tu pa ima ključno vlogo Visoka šola za upravljanje podeželja Grm Novo mesto, ki bo v novem strateškem obdobju delovanja kot javna šola imela priložnost okrepiti kadrovske strukture in skupaj s timom zaposlenih in honorarnih visokošolskih učiteljev vzpostaviti center znanja na poti k inovativnosti, kakovosti, trajnosti in družbeno odgovorni usmerjenosti mladih, ki si prizadevajo za razvoj slovenskega podeželja.

Izr. prof. dr. Lea-Marija Colarič-Jakše,
dekanja Visoke šole za upravljanje podeželja Grm Novo mesto

¹ Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023-2027, Specifični cilj 7: Privabljanje mladih kmetov In spodbujanje razvoja podjetij na podeželju

2 IZHODIŠČA IN PRISTOP ZA OBLIKOVANJE STRATEŠKEGA NAČRTA

2.1 Zgodovinske prelomnice

- Akreditacija zavoda: 15.03.2012
- Ustanovitev in vpis v sodni register: 07.12.2012
- Akreditacija programov: 13.06.2013
- Vpis v razvid: 12.12.2013
- Začetek študija na 1. stopnji: 01.10.2014
- Prva diplomska naloga: 18.11.2016
- Pridobitev Erasmus listine: 1.02.2015
- Prvo gostovanje študentov v tujini: 22.06.2016
- Prvo gostovanje predavateljev v tujini: 20.06.2016
- Zagovori prvih diplom in zaključek študija prvih diplomantov: november 2016
- Prva slavnostna podelitev diplom: januar 2018
- Oddaja elaborata za akreditacijo magistrskega študijskega programa Upravljanje podeželja: maj 2018
- Oddaja vloge za podaljšanje akreditacije visokošolskega zavoda VŠ GRM Novo mesto: september 2018
- Podaljšanje akreditacije VŠ GRM Novo mesto za obdobje petih let (odločba NAKVIS): april 2019
- Odlok o ustanovitvi samostojnega visokošolskega zavoda Visoke šole za upravljanje podeželja Grm Novo mesto (Uradni list RS, št. 172/2021): 29. 10. 2021
- Visoka šola za upravljanje podeželja Grm Novo mesto postane javni visokošolski zavod: 24.5.2022

2.2 Splošno o visoki šoli in programu

Visoka šola za upravljanje podeželja Grm Novo mesto je bila do 24. 5. 2022 zasebni samostojni visokošolski zavod, ki sta ga ustanovila ustanovitelja Grm Novo mesto - center biotehnike in turizma ter Mestna občina Novo mesto, ki je bil pravna naslednica Univerzitetnega in raziskovalnega središča Novo mesto. Po 24. 5. 2022 pa je Visoka šola za upravljanje podeželja Grm Novo mesto postala javni visokošolski zavod, katerega ustanoviteljica je Republika Slovenija - Odlok o ustanovitvi samostojnega visokošolskega zavoda Visoke šole za upravljanje podeželja Grm Novo mesto (Uradni list RS, št. 172/2021 z dne 29. 10. 2021).

Visoka šola ima akreditiran visokošolski strokovni študijski program Upravljanje podeželja. Program temelji na treh vsebinskih stebrih, in sicer podjetništvu, urejanju prostora in kmetijstvu. Visoka šola je prvo generacijo študentov sprejela v študijskem obdobju 2014/2015. Visokošolski zavod s strokovnim študijskim programom Upravljanje podeželja je ena izmed institucij, ki je na novo umeščena v dolenjsko podeželsko okolje in ki stremi k inovativnosti in kakovosti na področju znanj, raziskav in interakcij v slovenskem podeželskem izobraževalnem prostoru.

Usmerjena je na področja ved o živi naravi, kmetijstvu, gozdarstvu, varstvu okolja ter drugih naravoslovnih, družboslovnih, poslovnih in upravnih vedah, pa tudi vedah s področja urejanja

krajine, podeželja ter regionalnega razvoja in kmetijskega menedžmenta. Pridobivanje interdisciplinarno povezanih teoretičnih in praktično uporabnih znanj je izjemnega pomena za razvoj slovenskega podeželja kot veliki priložnosti za tretje tisočletje oziroma za podeželje prihodnosti.

Diplomanti tekom študijskega procesa pridobijo poleg generičnih kompetenc tudi sledeče strokovne kompetence:

- upravljanje s krajino ob skrbi za varovanje okolja in ob upoštevanju predpisane zakonodaje,
- gospodarjenje s kmetijskim prostorom ob upoštevanju varovanja narave,
- načrtovanje urbanizacije na podeželju v skladu z značilnostmi pokrajine,
- oblikovanje naravnih in gojenih parkov v krajini v skladu z ekologijo pokrajine,
- razvijanje regije in dopolnilnih dejavnosti glede na njene možnosti,
- organiziranje reje živine in rastlinske pridelave ob sočasnem varovanju okolja,
- kmetovanje v omejenih pridelovalnih pogojih,
- skrb za urejanje in obnovo vasi,
- sposobnost razumevanja in uporabe sodobnih teorij s področja ved upravljanja podeželja,
- izbiranje in preverjanje poslovne ideje ter njeno uvajanje v podeželski prostor ob sočasnih marketinških in organizacijskih aktivnostih,
- sposobnost uporabljanja sodobnih informacijsko-komunikacijskih tehnologij za potrebe poklicnega delovanja,
- poznavanje in razumevanje institucionalnih okvirov dela (zakonodaje),
- usposobljenost za organiziranje in vodenje oddelka ali skupine,
- veščine strokovnega komuniciranja z interesnimi skupinami (dobavitelji, kupci, konkurenti, strokovnjaki, politiki, ipd.),
- razumljivega prenašanja strokovnih znanj med uporabnike znanj,
- poznavanje in razumevanje utemeljitve in razvoja temeljne stroke,
- reševanja konkretnih delovnih problemov z uporabo raziskovalnih in znanstvenih metod ter postopkov,
- koherentnega obvladovanja temeljnih znanj, povezovanja znanj z različnih področij in aplikacije,
- umeščanje novih informacij in interpretacije v kontekst temeljne discipline (stroke),
- razumevanje splošne strukture temeljne discipline (stroke) ter povezanosti med njenimi pod-disciplinami,
- razumevanje in uporaba metode kritične analize in razvoja teorij ter njihova uporaba v reševanju konkretnih delovnih problemov,
- razvijanje veščin in spretnosti v uporabi znanja na določenem strokovnem področju,
- pridobivanje splošnih znanj s področja upravljanja s podeželjem in zaposljivostjo v vseh ključnih dejavnostih podeželja,
- razvijanje in širjenje novih dejavnosti na podeželju,
- pridobivanje delovnih izkušenj z izbranega strokovnega področja,
- promoviranje ohranjenega podeželja, zaščite okolja in biodiverzitete,
- sodelovanje in vplivanje pri regionalnem gospodarskem in institucionalnem razvoju Slovenije,
- pridobivanje pooblastil za načrtovanje, izvajanje in nadzor investicij, ki imajo kmetijsko in okolijsko orientacijo.

Študijski program je usklajen z bolonjsko deklaracijo, ki usmerja k sledečim ciljem:

- Stopenjski študij: magistrski študijski program Upravljanje podeželja je opredeljen po Bolonjski deklaraciji kot program druge stopnje.
- Mednarodna primerljivost: Programi so primerljivi s tujimi programi podobnih usmeritev, ki so akreditirani. Odlikujejo se po odprtosti in usmerjenosti v mednarodni prostor, poudarek je na razvijanju kompetenc in multidisciplinarnem pristopu pri izvajanju študijskega procesa.
- Zagotavljanju kakovosti: Samoevalvacija bo potekala nenehno, sistematično, z mednarodno uveljavljenimi metodami vrednotenja.
- Kreditni sistem študija: program je ovrednoten z ECTS kreditnim sistemom.
- Spodbujanje vseživljenjskega učenja: Magistrski program Upravljanje podeželja se bo izvajal le za izredne študente. Za diplomante bo visoka šola v prihodnje organizirala redna strokovna srečanja in programe izpopolnjevanja.

2.3 Izhodišča za pripravo strateškega načrta

Pri pripravi strateškega načrta smo sledili sledečim konceptualnim izhodiščem:

- Lizbonska strategija,
- Bolonjska strategija,
- Strategija razvoja RS,
- Nacionalni program visokega šolstva,
- Zakon o visokem šolstvu,
- Merila za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov.

Operativna izhodišča za oblikovanje strateškega načrta visoke šole odločilno temeljijo na Merilih za spremljanje, ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti visokošolskih zavodov, študijskih programov ter znanstveno raziskovalnega, umetniškega in strokovna dela². Ta v svojem 4. členu pri ocenjevanju strategije, organiziranosti in vodenja zavoda, urejenosti evidenc ter skrbi za kakovost predpostavljajo, da ima visokošolski zavod javno izraženo poslanstvo, vizijo, strateški načrt in politiko kakovosti, kjer ima jasno definirane svoje izobraževalne in znanstvenoraziskovalne cilje ter načine, kako jih namerava uresničiti.

Pri oblikovanju strateškega načrta visoke šole smo izhajali iz naslednjih predpostavk:

- Izobrazba, ustvarjalnost, inovativnost in sposobnost sodelovanja državljanek in državljanov RS so pomembni dejavniki uspešnega razvoja in uveljavljanja naše države v mednarodnem prostoru.
- Za uspešnost gospodarstva je nujna tesna povezanost in obojestranska izmenjava med visokošolskim prostorom in gospodarstvom oz. širšim okoljem.
- Visoka šola mora nuditi svojim odjemalcem čim več možnosti, priložnosti in pobud za njihovo dejavno vključevanje v raziskovalno razvojno delo, sooblikovanje študijskih programov in razvojnih načrtov visoke šole.
- Prioritete raziskovanja so usmerjene v preučevanje sodobnih pojavov, ki izvirajo iz interakcije vedno spreminjajočega okolja in človekove interakcije z okoljem.

- Sodobni študijski programi naj bi poleg predmetno - specifičnih kompetenc zagotavljali tudi in predvsem interdisciplinarnost in multidisciplinarnost, ter osvojitve ključnih (ali generičnih) kompetenc, ki diplomantom omogočajo uspešno prilagajanje in učenje v različnih delovnih okoljih ter vertikalno, horizontalno in diagonalno gibljivost pri zaposlovanju in nadaljnjem izobraževanju.
- Referenčni okvir ključnih kompetenc, ki jih je predlagala Evropska komisija v okviru koncepta vseživljenjskega učenja, potrdila pa sta ga Evropski parlament in Evropski svet, so naslednje:
 - o sporazumevanje v maternem jeziku,
 - o sporazumevanje v tujih jezikih,
 - o matematične kompetence ter osnovne kompetence na področju znanosti in tehnologij,
 - o digitalna pismenost,
 - o učne kompetence,
 - o socialne in državljanske kompetence,
 - o samoiniciativnost in podjetnost,
 - o kulturna zavest in izražanje.

2.4 Pristop za oblikovanje strateškega načrta

Pristop, ki smo ga uporabili za oblikovanje strateškega načrta upošteva najboljšo prakso na področju strateškega načrtovanja, kot tudi pristop, ki ga opredeljuje model odličnosti EFQM, vsebinske poudarke pa smo smiselno prilagodili potrebam visokega šolstva ter aktualnim lastnim spoznanjem. V tem pristopu smo upoštevali tudi srednjeročne razvojne strategije slovenskih univerz, ki smo jih upoštevali tudi v smislu primerjalnega presojanja, torej »benchmarkinga«.

V sklopu modela odličnosti EFQM je zapisano, da odlične organizacije uresničujejo svoje poslanstvo in vizijo z razvijanjem strategije, ki je osredotočena na udeležene strani ter upošteva trg in sektor, v katerem deluje. Za izvajanje take strategije organizacije razvijajo in širijo ustrezno politiko, načrte, cilje in procese. V pod merilih tega modela je zapisano:

2.a Politika in strategija temeljita na sedanjih in prihodnjih potrebah ter pričakovanih vseh udeleženi strani. To lahko vključuje:

- zbiranje in razumevanje informacij o trgu in tržnih segmentih, v katerih organizacija deluje in bo delovala v prihodnje;
- prepoznavanje, razumevanje in predvidevanje potreb in pričakovanih sedanjih in prihodnjih udeleženi strani, vključno z odjemalci, zaposlenimi, partnerji, družbo in delničarji;
- prepoznavanje, razumevanje in predvidevanje dogajanj na trgu, vključno z dejavnostjo konkurence.

2.b Politika in strategija temeljita na informacijah, dobljenih z merjenjem dosežkov, raziskavami, učenjem in s sorodnimi zunanjimi aktivnostmi. To lahko vključuje:

- analizo notranjih kazalnikov delovanja;
- analizo rezultatov učenja;
- analizo zunanje podobe ter podatkov o poznavanju blagovne znamke;

- analizo delovanja konkurence ter najboljših organizacij v panogi;
- analizo podatkov o ključnih sposobnostih obstoječih oziroma potencialnih partnerjev;
- analizo podatkov iz kratkoročne in dolgoročne družbene, okoljske, varnostne in zakonodajne problematike;
- analizo podatkov o uspehih proizvodov in storitev skozi ves njihov življenjski cikel;
- prepoznavanje in razumevanje ekonomskih in demografskih kazalnikov;
- analizo podatkov za ugotavljanje vpliva novih tehnologij in modelov poslovanja na delovanje organizacije.

2.c *Organizacija razvija, pregleduje in posodablja politiko in strategijo.* To lahko vključuje:

- razvijanje, pregledovanje in posodabljanje politike in strategije v skladu s poslanstvom, vizijo, vrednotami in načeli odličnosti organizacije;
- uravnoteženje kratkoročnih in dolgoročnih potreb ter pričakovanj vseh udeleženi strani;
- ocenjevanje tveganj in iskanje načinov, kako se s temi tveganji spoprijeti;
- prepoznavanje sedanjih in prihodnjih konkurenčnih prednosti;
- prepoznavanje ključnih sposobnosti in potreb po partnerstvih/zvezah za izvajanje politike in strategije;
- zagotavljanje prisotnosti na vzpostavljenih trgih in potrebo po spremembi trženjskega pristopa;
- usklajevanje lastne strategije s strategijo partnerjev in zvez;
- prepoznavanje kritičnih dejavnikov uspeha;
- usklajevanje in nenehno razvijanje družbenih ter okoljskih standardov s partnerji;
- vrednotenje ustreznosti in uspešnosti politike in strategije.

2.d *Organizacija sporoča politiko in strategijo in ju širi v okviru ključnih procesov.* To lahko vključuje:

- prepoznavanje in snovanje ter sporočanje okvira ključnih procesov, potrebnega za izvajanje politike in strategije organizacije;
- sporočanje politike in strategije udeleženi stranem ter vrednotenje, kakšno je zavedanje o njima;
- usklajevanje, prednostno razvrščanje, dogovarjanje, zaporedno razvrščanje in sporočanje načrtov, ciljev in namer ter spremljanje dosežkov;
- vzpostavljanje mehanizmov poročanja za celotno organizacijo, da bi lahko sledili napredku.

V okviru modela izobraževanja za obdobje Anthropocena, v katerem živimo,³ (Paulsen, Jagodinziński, Hawke, 2022, str. 3 - 30) človeštvo zaradi rasti gospodarstva, industrializacije in čezmernega razvoja ter eksponentne rasti svetovnega prebivalstva, drvi proti globalnemu izumrtju. Če bomo nadalje delovali po tej prevladujoči usmeritvi, bomo priče nadaljnega osiromašenja zemlje. S pomočjo izobraževanja je možno ta model, ki vsebuje velike pospeške poljedelstva, preveliko rabo naravnih virov, množičnimi izumrtji, globalnim segreganjem, kolapsom ekosistema, širjenjem pandemij in multi obstojnimi bakterijami, spremeniti.

Inovativne, integrirane, dosegljive in vključujoče pedagoške intervencije v zvezi s klimatskimi spremembami in poškodbami, ki jih povzroča obdobje Antropocena, bodo

³ Paulsen, Jagodinziński, Hawke, 2022, *Pedagogy in the Anthropocene*. Palgrave, Macmillan

transformirale podobo zemljo na bolje. Pri tem bo imela ključno vlogo tudi Visoka šola za upravljanje podeželja Grm Novo mesto, ki bo privabljala študirajoče, da razvijejo potence skupaj z drugimi znanstvenimi vprašanji in kreativnim podjetništvom. Mnoge razsvetljene prakse na področju izobraževanja bomo angažirali na poljih kulture, raziskav ter etično - politične kritične pedagogike. Variance prakse učenja so na tem področju razsežne in se izkazujejo v porastu digitalne kulture, učenje poteka izven razreda, z drugimi kulturnimi sistemi in znanji.

Grozijo nam nevarnosti katastrofalnih prinosov in hiperproduktivne agrikulturne proizvodnje, deforetizacija ter učinki kolonizacije in imperializma.

3 POLITIKA ODLIČNOSTI

3.1 Poslanstvo

Usposabljanje odličnega kadra za področja, ki zagotavljajo trajnostno rabo podeželja kot prostora ter preko razvojno - raziskovalnih, aplikativnih in znanstvenih sodelovanj z okoljem skrbeti za razvojne aktivnosti na podeželskem prostoru.

3.2 Vizija

Postati mednarodno stičišče javnih in zasebnih inštitucij iz Slovenije in EU za razvoj programskih vsebin urejanja podeželja in trajnostne rabe naravnih virov ter s tem najboljši varuhi podeželskega prostora, prehranske varnosti, poseljenosti podeželja in narave.

3.3 Vrednote

Vrednote naše šole so:

- Kredibilnost, etičnost in transparentnost: Razvijamo pošten odnos v medsebojnih odnosih, odnosih do študentov in v odnosu do našega okolja, v katerem bivamo in delamo;
- Delo: Študentom in sodelavcem predstavljamo delo kot vrednota, s katero vsakdo gradi skupno in individualno blaginjo ter razvija svojega duha;
- Družbena odgovornost za trajnostni razvoj: Sodelavci in študentje razvijajo odgovoren odnos do inštitucije, do področja svojega delovanja in do slovenskega podeželja z namenom zagotavljanja dobrobiti študentov, zaposlenih in družbe kot celote;
- Ustvarjalnost: Spodbujamo razvoj novega znanja in intelektualne (samo)refleksije, spodbujamo iskanje inovativnih rešitev v okolju našega skupnega in individualnega delovanja;
- Pripadnost: Spodbujamo pripadnost zaposlenih in študentov inštituciji, našim skupnim ciljem in okolju, kjer delujemo;
- Dostopnost: Spodbujamo sodelavce in študente k medsebojni komunikaciji, premagovanju statusnih ovir med nami in razvoju inovativne komunikacije;
- Akademsko svoboda: Smo politično, versko, rasno in narodnostno neodvisna inštitucija, ki spodbuja strpnost v družbi in sledi predvsem strokovnim ciljem;
- Akademsko odličnost: Razvijamo akademsko odličnost pri izvajanju visokošolske dejavnosti in poslovno odličnost pri izvajanju poslovnih funkcij;
- Zaposljivost diplomantov: Skrbimo za razvoj kompetenc diplomantov, ki jim omogočajo kvalitetne zaposlitve in razvoj osebne kariere;
- Humanizem, odprta družba, človekove pravice in enake možnosti: Spodbujamo vrednote strpnosti, svobodo človeka in odgovornost za šibkejši v človeški družbi s poudarkom na medgeneracijskem sodelovanju in socialnem podjetništvu. Še posebej se zavzemamo za krepitev vloge žensk v kmetijstvu.

3.4 Strateške usmeritve visoke šole

Strateške usmeritve visoke šole so sledeče:

- Odličnost pedagoškega dela.
- Odličnost aplikativnega raziskovalnega dela.
- Zadovoljstvo zaposlenih.
- Zadovoljstvo študentov.
- Zadovoljstvo odjemalcev naših storitev.
- Utrjevanje in prepoznavnost v okolju.
- Razvoj novih poklicev kot odgovor na spreminjajoče se potrebe.
- Internacionalizacija.

3.5 Slogan visoke šole

VŠ GRM. S tradicijo v napredno podeželje! Od tradicije v napredno podeželje!

3.6 Komunikacijske veščine in doseganje osebne odličnosti

Komunikacijske veščine prispevajo k dvigu osebne rasti in razvoja, da smo lahko boljši pri svojem poklicu, in sicer: boljše komuniciramo, boljše vodimo in upravljamo timsko delo, upravljamo s samim seboj, znamo - kako se učiti, dosegamo cilje, smo dober coach, javno nastopamo, upravljamo s človeškimi viri.

Osebnostno se odlikujejo tisti ljudje, ki so sposobni razviti svoje darove in talente in ki razvijejo harmonijo v mišljenju, občutenju, vedenju, kar vodi do dobrih odnosov z drugimi ljudmi, hkrati pa so učinkoviti pri svojih aktivnostih. Novak ocenjuje⁴ (2007, str. 40-45), da je osebna odličnost odvisna od razvoja samega sebe. Dosežki odličnih osebnosti odražajo, kaj posamezniki zmorejo, kadar vključijo vse svoje potenciale. Odličnost gradijo ljudje s pomočjo doživete izkušnje, ki:

- Preoblikuje posameznike, da lahko spremenijo vedenje.
- Razširja izkustveno učenje pri posameznikih.
- Razvija preoblikovanje sposobnosti pri posameznikih in organizacijah.
- Povezana je z zadovoljstvom z delom in kariero (Low in Hammett, 2011, str. 26)⁵.

Odlični ljudje se zavedajo potrebnosti harmonije, povezanosti v odnosih, delu in življenju nasploh. So odgovorni, stabilni, radovedni, zavedni in se znajo soočiti s spremembami in problemi. Da vse to dosežejo, so potrebni permanentno učenje, skrb za fizično, čustveno in mentalno higieno.

Naša kariera, pri čemer je delo izraz nas samih, je aktualizacija naših vrednot. Z delom oziroma zaposlitvijo si zagotovimo tudi materialni vir prihodkov za zadovoljitev potreb, a prav je tudi, da na delo in na kariero gledamo kot na obsežen del našega življenja, v katerem imamo dolžnost biti srečni in produktivni.

⁴ Novak, B. (2007). Nevrolingvistično programiranje in osebna rast. Spletna stran: <http://www.transformacija.com/NLP%20in%20osebna%20rast.pdf> [Citirano 2. 8.2016].

⁵ Low, G. R. in Hammett, R. D. (2011). The transformational model of emotional intelligence: Improving student access and success. *The International Journal of Transformative Emotional Intelligence*, 1, 21-38.

Upravljanje lastno kariero, opravljanje delo, ki ga imamo radi, delati s strastjo, najti svoje poslanstvo, biti izpolnjen, biti družbeno koristen in se ob tem še zabavati, ni samo poklicna rast, ampak življenjska pot. Ljudje, ki so našli svoje poslanstvo, se osredotočijo na to, da razvijejo vse svoje sposobnosti in to delajo z velikim veseljem, pravi Square (2016, str. 16)⁶ in dodaja, da se je tega moč naučiti. Razvoj osebnih lastnosti pomaga pri vključitvi v nove razmere, nastale na trgu dela.

3.7 Vpliv kmečke mladine na odločanje v kmetijstvu

Kmečka mladina se lahko združuje v društva podeželske mladine, ki sestavljajo Zvezo slovenske podeželske mladine⁷. Skupina za mlade kmete in kmetijsko politiko, ki deluje v okviru Zveze je neposredna povezava med mladimi kmeti in pristojnimi institucijami s področja kmetijstva. Sodelovanje je poglobljenega pomena za vzpostavitev učinkovite in uspešne platforme, ki mladim kmetom zagotavlja potrebne informacije, ustvarja priložnosti za izmenjavo idej ter spodbuja inovativnost mladih v kmetijstvu, kar predstavlja pomembno konkurenčno prednost. Naloga skupine je zagovorništvo mladih kmetov. Cilj je vzpostavitev okolja, kjer mladi kmetje sooblikujejo kmetijsko politiko, predlagajo rešitve iz prakse ter dobijo neposredne odgovore na zastavljena vprašanja. Skozi povezovanje poskušajo utrjevati vezi, ki predstavljajo pomembno dodano vrednost za posameznika ter celotno kmetijsko panogo. Skupina sodeluje na sestankih Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, kjer zastopa glas mladih kmetov.

Zveza je neposredno vpeta v mednarodno okolje, ker je članica CEJA (Evropski komite mladih kmetov), ki je glas bodočih evropskih kmetov, namenjen evropskim institucijam. CEJA z dogovarjanjem in dialogom dosega svoje cilje kot vezni člen med mladimi kmeti in evropskimi zakonodajalci in institucijami.

⁶ Square, S. (2016). NLP vodič za uspeh na svim poljima, Ciljevi. Spletna stran: <http://biblioteka.alfa-lider.ws/wp-content/uploads/2016/02/Ciljevi-Slavica-Squire.pdf> [Citirano 15. 8. 2016].

⁷ Strateški načrt skupne kmetijske politike 2021–2027. Specifični cilj 7: Privabljanje mladih kmetov in spodbujanje razvoja podjetij na podeželju (2020). The european Agricultural Fund

4 ANALIZA OKOLJA VISOKE ŠOLE – SWOT ANALIZA

Prednosti VŠ Grm Novo mesto (Strengths):

- Atraktivnost področja izobraževanja - podeželje in hrana.
- Preko naših znanj se bodo razvijala tudi druga področja (turizem, šport idr.).
- Odlični in pripadni pedagoški in raziskovalni sodelavci.
- Sodelovanje s funkcijami na nivoju države, ki sovpadajo s področjem delovanja inštitucije.
- Predavatelji pretežno iz gospodarstva - vnašajo najnovejše informacije s svojega področja praktičnega delovanja v predavanja.
- Zahtevni študentje - visok nivo izobraževanja.
- Majhne skupine študentov - izrazito individualni pedagoški proces za vsakega študenta.
- Individualni pristop do zaposlenih, pogodbenih sodelavcev in drugih soustvarjalcev šole in zunanjih deležnikov.
- Pestra izbira izbirnih predmetov.
- Ustrezni prostori za pedagoško delo.
- Ustrezni pogoji za aplikativno raziskovalno delo.
- Razsežna infrastruktura na Medpodjetniškem izobraževalnem centru v okviru zavoda Grm Novo mesto - center biotehnike in turizma za strokovno in aplikativno usposabljanje, raziskave in razvoj, eksperimentalne analize, poskuse in primerjave.

Slabosti VŠ Grm Novo mesto (Weaknesses):

- Premajhna prepoznavnost v lokalnem, regionalnem, državnem in mednarodnem okolju.
- Prenizek vpis študentov.
- Premalo atributov za povečanje zanimanja za vpis študentov.
- Pomanjkanje pedagoškega in raziskovalnega kadra.
- Slabo medpredmetno povezovanje.
- Šibkost na področju internacionalizacije.
- Premalo aktivnosti na področju znanstveno - raziskovalnega dela.
- Šibka prepoznavnost v regionalnem okolju glede novega statusa.
- Neuspešnost prijav na raziskovalne razpise.
- Finančna šibkost - pomanjkanje lastnih sredstev.
- Pomanjkanje investicijskih in razvojnih sredstev.

Priložnosti VŠ Grm Novo mesto (Opportunities):

- Šola je javni visokošolski zavod - zagotovljena zadostna finančna sredstva za delovanje.
- Izjemno zanimivo področje pedagoškega in raziskovalnega dela (podeželje in hrana).
- Dobra lokacija visoke šole v naravi in tranzitni legi.
- Integritetnost programov in delovanje visoke šole v infrastrukturo Zavoda Grm Novo mesto.
- Vpeljava kombiniranega načina študija glede na individualno izkazani interes oz. potrebe.
- Vključevanje v univerzitetni prostor.

- Že izkazani interes za povezovanje med akademskim in gospodarskim področjem.
- Tradicija sodelovanja visoke šole z okoljem - civilno sfero in javnim sektorjem.
- Razvoj novih dodiplomskih in podiplomskih programov.
- Novi člani akademskega zbora.
- Odzivnost študentskega referata.
- Sodelovanje v lokalnem in mednarodnem okolju.
- Soustvarjanje in povezovanje z drugimi visokošolskimi institucijami.
- Podonavska regija (prenos dobrih praks in inovativnih pristopov).
- Članstvo v EU - možnost vpisa študentov iz neevropskih držav.
- Nacionalni in mednarodni razpisi in projekti.
- Povezovanje raziskovalnega dela s pedagoškim.
- Prenos znanja in raziskovalnih rezultatov v prakso.
- Povezovanje z mejnimi področji in novimi trajnostnimi in zelenimi vsebinami (turizem, šport idr.).
- Večji obseg sodelovanja z gospodarstvom ter ožjim in širšim okoljem.
- Vseživljenjsko izobraževanje in medgeneracijsko sodelovanje.
- Aktivnejše vključevanje žensk v različne oblike dejavnosti na podeželju.
- Hitrejši razvoj socialnega podjetništva na podeželju.
- Posodobitev študijskega programa v skladu z novimi smernicami in trendi.

Nevarnosti VŠ Grm Novo mesto (Threats):

- Pomanjkanje finančnih sredstev za delovanje.
- Staranje prebivalstva, kar lahko vpliva na interes za študij.
- Upad zanimanja za programe študija.
- Neprimerna infrastruktura za izvajanje raziskovalnega in pedagoškega procesa.
- Zmanjšanje števila študentov.
- Pomanjkanje habilitiranih strokovnjakov za posamezna področja.
- Nefleksibilnost prilagajanja novih programov in ustreznih predmetov.
- Neprimerna infrastruktura za izvajanje raziskovalnega dela in implementacijo le - tega.
- Izstop pedagoških sodelavcev iz akademskega zbora.
- Epidemija koronavirusa SARS-CoV-2, ki je spremenila delovanje.
- Majhna naklonjenost politike za decentralizacijo visokega šolstva.

5 STRATEŠKI NAČRT

Prispevek k izboljšanju izobrazbene strukture

Visoka šola za upravljanje podeželja Grm Novo mesto je zasebni visokošolski zavod, ki sta ga ustanovila Grm Novo mesto - center biotehnike in turizma ter Mestna občina Novo mesto kot pravni naslednik Univerzitetnega in raziskovalnega središča Novo mesto. Glede na naše dolgoročne cilje bomo povečali aktivnosti za pridobitev koncesije oziroma za sprejem pobude, da postanemo javni visokošolski zavod, s čimer bi vse ustanoviteljske pravice in dolžnosti prenesli na Republiko Slovenijo. Želimo biti aktivni akterji nastajanja Univerze v Novem mestu. Želimo prispevati svoj delež k odpravi nizke stopnje profesionalizacije v kmetijstvu. Pri tem je Visoka šola za upravljanje podeželja Grm Novo mesto usmerjena na povečanje splošne učinkovitosti kmetijskih gospodarstev s pospešenim zapiranjem tehnološke vrzeli in krepitev razvojne usmerjenosti in profesionalizacije kmetijskih gospodarstev preko spodbujanja generacijske pomladitve, medgeneracijskega sodelovanja ter vključevanje žensk v različne aktivnosti na podeželju.

Stabilizacija dohodkov na podeželju

Visoka šola za upravljanje podeželja Grm Novo mesto je od svoje ustanovitve dalje usmerjena v izobraževanje kadrov, ki bodo odgovarjali na aktualne izzive podeželskega prostora, kot je opredeljeno v strategiji razvoja naše države. Slovenija je namreč med državami EU z največjo biotsko pestrostjo in po podatkih SURS kar 30 % tujih turistov obiskuje našo državo ravno zaradi ohranjene narave⁸. Na naši visoki šoli preko različnih tematskih sklopov posebej poudarjamo pomen narave in naravnih procesov, ki nam lahko olajšajo blaženje človekove dejavnosti v tem naravnem okolju. Preko izobraževanja o energetiki, ekoremediacijah in drugih okoljskih vsebin podpiramo razvoj zelenega življenjskega okolja. Z izvajanjem programov izobraževanja dopolnilnih dejavnosti, turizma in drugih področij, ki jih lahko izvajamo na podeželju, vplivamo na stabilizacijo dohodka kmetijskih gospodarstev in kmečkih družin ter s tem zmanjšujemo tveganje revščine na podeželju.

Usklajenost delovanja z evropskimi strategijami

Na visoki šoli sledimo tudi evropskim strategijam. Z željo po povečevanju podjetnosti vključujemo v programe dobre prakse strokovnjakov iz uspešnih podjetij, organizacij in posameznikov in vključujemo somentorje iz gospodarstva v diplomske raziskave študentov. S tem se izboljšujejo zaposlitvene kompetence diplomantov, prav tako pa se pogosto prenesejo izkušnje podjetnosti od somentorja na diplomanta. S tem sledimo ključnim stebrom lizbonske strategije. Preko zagotavljanja kakovosti izobraževanja, pospeševanja mobilnosti študentov in predavateljev, promoviranja vseživljenjskega učenja in drugih ukrepov sledimo ciljem bolonjskega procesa in bolonjski strategiji. S transparentnim delom, kritično samoevalvacijo in pripravljenimi internimi sistemskimi akti skrbimo za zakonitost našega dela, pri čemer sledimo Zakonu o visokem šolstvu z vsemi podzakonskimi akti.

⁸ VIR: Strategija razvoja Slovenije, Ministrstvo za gospodarstvo, spletni naslov:

http://www.mgrt.gov.si/fileadmin/mgrt.gov.si/pageuploads/EKP/Drugi_dokumenti/SRS_09_08_2013.pdf,

Visoka šola za upravljanje podeželja Grm Novo mesto

Sevno 13, 8000 Novo mesto, T: 07 39 34 706, E: info@vsgrm.unm.si, W: vsgrm.unm.si

Razvoj dodiplomskih programov

Visokošolski strokovni program Upravljanje podeželja, ki ga izvajamo, je usmerjen v izobraževanje in usposabljanje visoko kvalitetnega kadra, ki bodo v bodoče odgovorno upravljali s slovenskim podeželjem. Program sloni na treh stebrih, in sicer na podjetništvu z dopolnilnimi dejavnostmi in mejnimi področji (turizem ipd.), urejanju prostora in kmetijstvu ter izrabi naravnih virov. Ob zaključku diplomanti pridobijo naziv inženir upravljanja podeželja.

Zavedamo se, da je obstoječi program Upravljanje podeželja potreben prenove, saj se v okolju kažejo nove potrebe po drugačnih znanjih, po posebnih poudarkih na področju združništva in drugih oblik sodelovanja, po znanjih s področja prilagajanja podnebnim spremembam, po potrebnem uvajanju sodobne informacijske tehnologije v podeželski prostor in drugo. Med temi znanstveno raziskovalnimi cilji bomo dodali tiste cilje, ki povečujejo konkurenčnost visoke šole. Poudarek mora biti na povečanju kompetenc za znanstveno raziskovalno delo, kot na primer na področju matematične biologije in obvladovanju računalniških modelov, kot orodij znanstveno raziskovalnega dela. Zato načrtujemo, da bomo v tem obdobju prenovili obstoječi program, v kolikor pa se bodo pokazale možnosti in povpraševanje po drugačnem programu, pa bomo pripravili oz. dopolnili tudi drugi dodiplomski program. Učni načrt bomo prilagodili tako, da bodo diplomanti usposobljeni tudi za znanstveno in raziskovalno delo na področju organizacije, prometa, kmetijskih dejavnosti, digitalizacije, varstva okolja in drugo.

V sklopu razvoja dodiplomskih programov bomo prilagodili študijski program tudi tako, da bodo diplomanti usposobljeni za delo na področju organizacije lastne kariere, vodenja lastnih kmetijskih gospodarstev in veščin komunikacije: Kako kot iskalec zaposlitve najde študent svojo sanjsko službo? Študenti so lahko pripravljene, da takoj na začetku študija pričnejo s strateškim načrtovanjem kariere. Ciljajo na prava področja dela in izkoristijo situacijo za nove karierni podvige. Izobražujejo se preko spleta (on - line delavnice, webinar-ji, članki idr.) in izbrusijo poznavanje področij, ki so jih vedno zanimala, pa zanje niso imeli dovolj časa. Želimo, da študentje pridobijo nova znanja, za katera vedo, da bi jih že danes nujno potrebovali pri svojem delu in jim lahko po koncu krize pridejo zelo prav. Vsak posameznik je odgovoren, da poskrbi za lastno nadgradnjo veščin in sposobnosti in mora biti pripravljen na to, kar se bo zgodilo v prihodnje.

Namen kariernega izobraževanja je zagotoviti zaposlitev, samozaposlitev ali razvoj domače kmetije. Osebni karierni načrt in poslovni načrt sta zasnovana na osebnih lastnostih, izkušnjah, opravih, znanjih, treningih, veščinah, ciljih in filozofiji posameznika. To je zbirka, ki nastaja in se izpopolnjuje vse življenje ter ljudem pomaga, da načrtujejo in sledijo svoji karierni poti oziroma 'karierna zakladnica', iz katere jemljejo svoje zaklade, si oblikujejo svoj karierni portfolio, kot temelj načrtovanja prihodnje kariere.

Kaj bodo študenti z izdelavo kariernega in poslovnega načrta konkretno dobili? Karierni načrt jim bo pomagal prepoznati lastne vzorce vedenja in graditi samozaupanje, omogočil večjo možnost doseganja življenjskih ciljev in jim pomagal spremeniti življenje na boljše. Usmerjal jih bo k osebnim odličnostim, ko želijo preseči zgolj doseganje posameznih ciljev.

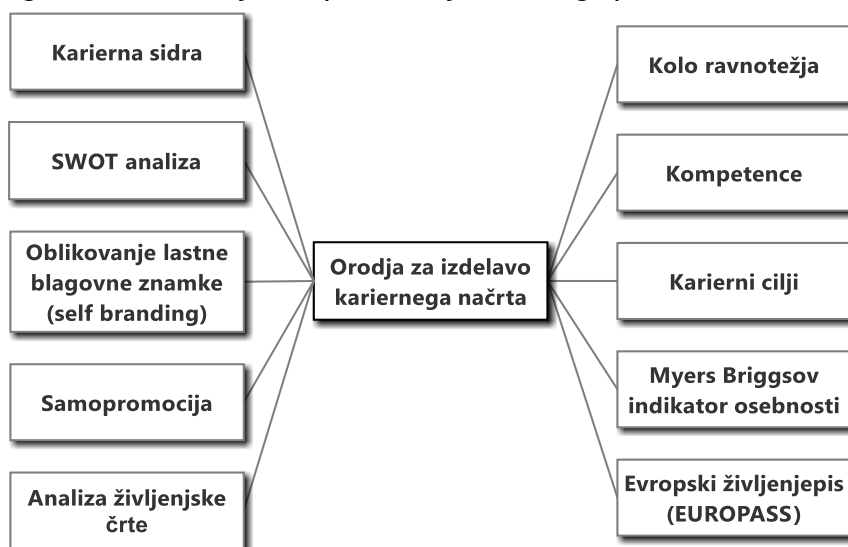
Ko izdelajo karierni in poslovni načrt spremenijo odnos do kariere, prevzamejo kontrolo nad svojim življenjem, dosežejo visoko stopnjo samozavesti in percepcijo osebne odličnosti. Ustvarijo si delovno mesto, ki jim zagotavlja možnosti za preživetje in je v skladu z njihovimi vrednotami in željami.

Študenti bodo spoznali:

Kaj si resnično želijo delati v svojem življenju? Kako prepoznati svoje potrebe? Kako zapustiti kolesnice starega načina dela? Kako biti podjeten, inovativen in motiviran? Naučili se bodo izdelati poslovni načrt. Po koncu izobraževanja bodo znali določiti, katero je tisto delovno mesto, ki si ga želijo sami ustvariti in ustvarili bodo takšno delovno mesto. Prepoznali bodo sami sebe, lastne potenciale, zgradili samozaupanje, opredelili, kaj si v resnici želijo početi, katero delo jih razveseljuje ter je hkrati usklajeno z njihovimi sanjami. Imeli bodo delo, imeli bodo delovno mesto.

Predmetnik izdelave kariernega načrta (Preglednica 1) sestavljajo orodja za spoznavanje osebnega profila (Myers Briggsov indikator osebnosti, Analiza življenjske črte, Kolo ravnotežja), orodja za oblikovanje in razvoj osebnih potencialov (Kompetence, Karierna sidra, SWOT analiza, Europass življenjepis), za spoznavanje, oblikovanje in uporabo kariernih ciljev, orodja za proučitev možnosti za lastno kariero, samopromocijo in oblikovanje lastne blagovne znamke. Na ta način spoznajo svoj osebni profil in načrtujejo svojo kariero.

Preglednica 1: Orodja za spoznavanje osebnega profila - karierni načrt

SmartDraw Academic Edition
Commercial Use Prohibited by License

Predmeti izobraževanja bodo potekali v petih modulih in naslednjih korakih: Spoznavanje osebnega profila, Orodja kariernega načrta, Tržna analiza, Izdelava kalkulacij, Realizacija zaposlitve. Organizirali bomo tudi izobraževanja za študente, predavatelje, zaposlene in soustvarjalce šole iz področij:

- Veščine coachinga pri tutorstvu z mednarodnim certifikatom NLP coach praktik.
- Po NLP mojstru praktiku izobražujemo učitelje, študente in zunanje soustvarjalce šole za certificirani mednarodni program NLP praktik coach.
- Veščine mentorstva za učitelje in zunanje soustvarjalce šole.
- Oblikovanje programa Šola za samooskrbo za individualne porabnike in študente s certifikatom Visoke šole za upravljanje podeželja Grm Novo mesto.
- Karierno načrtovanje s kariernim coachingom.

Po končanem šolanju, podprtem še s strokovnim izpitom - integracijo znanja, študenti z uspešno opravljenim izpitom prejmejo mednarodno priznan in licenciran certifikat INLPTA NLP PRAKTIK (naslednja stopnja MOJSTER, naslednja stopnja PRAKTIK COACH, MOJSTER COACH, COACH MOJSTER SUPERVIZOR). Znanja, pridobljena s certifikati udeleženci uporabljajo vsakodnevno, v odnosu z drugimi in ga tudi posredujejo drugim. Pomagajo sodelavcem, partnerjem, otrokom, družini, da bi hitreje prišli do boljših in bleščečih rezultatov, da uresničijo zastavljene osebne in poslovne cilje, bolje komunicirajo, se prilagajajo spremembam, lažje rešujejo izzive. Izrednega pomena je za predavatelje, saj bodo s pomočjo veščin in znanj, ki so jih pridobili na usposabljanju, boljše komunicirali s študenti, zaposlenimi in deležniki, vpetimi v vsakdanje okolje.

Prenova visokošolskega študijskega programa Upravljanje podeželja

V okviru pilotnega projekta si bomo prizadevali prenoviti program v smislu vnosa in konkretne uporabe vsebin digitalizacije in vsebin, ki pomenijo adekvatno poenotenje vsebin Načrta za okrevanje in zelenega gospodarstva s poudarkom na teoretičnem in praktičnem pomenu ekonomije tržnega in krožnega gospodarstva, ohranjanju biodiverzitete, aktivnostmi za prilagajanje podnebnim spremembam in predvsem udeležanje trajnostnega razvoja, za katerega se sicer preko delovanja, sodelovanja v projektih in aplikativnega, kot teoretičnega razvoja Visoka šola za upravljanje podeželja Grm Novo mesto zavzema že od same ustanovitve. Novi študijski program bo tako v prihodnje posegel tudi na področje digitalizacije, avtomatizacije in robotizacije, ki smo ji priča pri razvoju kmetijske tehnike in postopkov sodobnega, t.i. pametnega kmetijstva. Še bolj bodo poglobljeno obravnavane vsebine trajnostnih virov in izkoriščanja oziroma uporabe energije. Pomembno področje so tudi odpadki oziroma trajnostno delovanje na način, da se odpadki ne ustvari, v kolikor leta ni nujno potreben. Dimenzija trajnosti bo poudarjena tudi na področju turizma na podeželju, usmerjena v trajnostni, družbeno odgovorni turizem. V kurikulumu bo posebna pozornost namenjena metodam poučevanja in učenja, kot so študije primerov, vnos strokovnih projektnih vsebin v učni načrt in razvijanje ter študija primerov dobrih praks, zlasti v trening centru, s katerim v formalni obliki kot Medpodjetniški izobraževalni center upravlja javni zavod Grm Novo mesto - center biotehnike in turizma. Prav tako bodo lahko študentje Visoke šole za upravljanje podeželja Grm Novo mesto razvijali svoje, zlasti praktične spretnosti v okviru praktičnega pouka, eksperimentov, poskusov in drugega znanstveno-raziskovalnega dela, ki ga opravljajo v okviru predmetnih vsebin. Šola si že od svoje ustanovitve dalje prizadeva za trajnostno delovanje, ki ga naslavlja pod sloganoma »Za trajnostno upravljanje podeželja« in »S tradicijo v napredno podeželje« v povezavi z okoljsko trajnostjo in izgubo biodiverzitete pa so tovrstne pobude že sedaj celovito vpeta v splošen kontekst razvoja šole. Vsi vidiki prepleta med šolo, okoljsko trajnostjo in izgubo biodiverzitete (učni načrti in ocenjevanje, pedagoški pristopi in strokovni razvoj izobraževalcev, izobraževanje, raziskovanje, upravljanje ustanov idr.) so že sedaj integrirani v razvojne strategije šole. V prihodnosti pa bomo dali temu še večji poudarek.

Oplemenitenje dela na znanstveno – raziskovalnem področju

Visoka šola bo izvajala temeljne, še posebno pa aplikativne, eksperimentalne in ekspertne projekte ter naloge za potrebe podeželja in krajine, državnih organov, organov lokalne samouprave, mednarodnih ustanov, nevladnih organizacij in drugih uporabnikov ter za strokovno javnost in druge javnosti. V disciplinarnem smislu se raziskovalni program uvršča na področje naravoslovja, vendar ob tem ni zamejen s klasičnimi disciplinarnimi delitvami

in usmeritvami v razvoj novih paradigem ter rešitev. Medsebojno povezuje in nadgrajuje teoretične koncepte in metodološke pristope posamičnih naravoslovnih in družboslovnih disciplin, ob tem pa se opira tudi na druge discipline. Poleg kmetijstva, krajine in podeželja, turizma, dodatnih in dopolnilnih dejavnosti in urejanja prostora so vključeni tudi vidiki ekonomije, podjetništva in socialnega podjetništva, menedžmenta, statističnih metod, operacijskih raziskav, medgeneracijsko sodelovanje, aktivnejše vključevanje žensk v dejavnosti na podeželju in drugo. Visoka šola stremi k preseganju dosedanje fragmentacije znotraj posamičnih disciplin, med posamičnimi disciplinami, pa tudi med širšimi disciplinarnimi področji. Najbolj poudarjena področja znanstveno - raziskovalnega in analitičnega dela bodo:

- Teoretsko in empirično proučevanje razvojnih indikatorjev, procesov sprememb in kompleksnih razmerij med njihovimi biotehniškimi, okoljskimi in s podeželjem povezanimi vidiki, s posebnim poudarkom na razvojnih priložnostih trajnostnega, zelenega in sonaravnega razvoja slovenskega podeželja.
- Študije dolgoročnih trendov, primerjalna analiza razvojnih modelov in strateških opredelitev v državah EU. Posebna pozornost bo namenjena razvijanju metodoloških orodij, potrebnih za ukvarjanje s strategijo razvoja (metode za izbiro prioritet, organizacija strateškega diskurza, metoda scenarijev, optimizacijske metode ...).
- Raziskovanje novih tehnik in pristopov ter okrepitev dotoka aktualnih raziskovalnih idej v kmetijski pridelavi in reji s poudarkom na njihovem vplivu na okolje ter povezovanje raziskovalnih skupin v interdisciplinarne raziskave.
- Upoštevanje ekonomskih, marketinških in menedžerskih načel pri upravljanju s podeželjem in krajino s poudarkom na iskanju zaposlitvenih možnosti za slovensko podeželje ter trajnostno sodelovanje z domačimi in tujimi raziskovalnimi institucijami.
- Motiviranje in stimuliranje prijav na raziskovalno - razvojne projekte, pri tem pa spodbujanje raziskovalnega sodelovanja med raziskovalci, predavatelji, študenti in sodelujočimi deležniki iz lokalnega in mednarodnega prostora.
- Vključevanje drugih raziskovalnih tem s področja naravoslovja in družboslovja, na katerih bodo delali vključeni raziskovalci in se bodo v naslednjih letih predvsem z vidika aplikativnosti izkazale za najbolj relevantne.
- Implementacija novosti na področju trajnostnega, zelenega in sonaravnega kmetijstva s poudarkom na iskanju rešitev za samooskrbnost.
- Krepitev zavesti o medgeneracijskem sodelovanju ter zagotavljanju trajnostnega socialnega delovanja v skupnosti.

Poleg izvajanja programa in znanstveno - raziskovalnih aktivnosti bodo vsebine vključevale aplikativne vidike znanstveno - raziskovalnega dela, in sicer:

- Organiziranje diskusij, okroglih miz, akademij, specializiranih delavnic in mednarodnih konferenc, simpozijev, na katerih bodo sodelovale partnerske institucije, naročniki, raziskovalci in izvedenci iz domačega in mednarodnega prostora.
- Publicistična dejavnost (vključno z oblikovanjem spletnega portala) v funkciji seznanjanja naročnikov, domače in mednarodne strokovne in drugih javnosti z dosežki raziskovalnega in ekspertnega dela.
- Izdajateljska dejavnost z izdajanjem znanstvene revije, učbenikov in monografij.
- Izvajanje praktičnih pilotskih projektov v okolju z namenom zagotavljanja trajnost letih.

Znanstveno - raziskovalno delo bo svoje cilje dosegalo s sinergijo timskega dela domačih in tujih raziskovalcev različnih disciplinarnih profilov z vključevanjem medsebojno raznolikih teoretskih podlag in kombinacijo različnih, tako kvalitativnih kot kvantitativnih metodoloških pristopov. Orientacija v interdisciplinarnost in transdisciplinarnost, metodološko odličnost, aplikativnost in internacionalizacijo pa so stalne usmeritve, čeprav je skladnost našega dela s to usmeritvijo hkrati preverljiva takoj po začetku dela s predvidenimi (samo)evalvacijskimi postopki. Rezultati raziskav bodo predstavljali nove in edinstvene rešitve na polju upravljanja podeželja in turizma, nova znanja pa bodo prenesena v pedagoško delo v okviru študijskega programa Upravljanje podeželja.

Na Visoki šoli za upravljanje podeželja Grm Novo mesto bo tudi v prihodnje izhajala v elektronski obliki strokovno - znanstvena revija Journal of Landscape Governance (JLG). Usmerjena bo v področja Agrarna ekonomika, Človeški viri, Ekonomika, Energetika, Fiziologija rastlin z genetiko, Gozdarstvo in lovstvo, Kmetijska in gozdarska tehnika, Kvantitativne metode, Logistika, Pravo, Rastlinska pridelava, Tla in varstvo okolja, Trženje, Turizem, Upravljanje podeželja, Urbanizem in regionalno načrtovanje, Živilska tehnologija in Živinoreja ter drugo. Z vzpostavitvijo mednarodnega uredniškega odbora bomo pričeli postopek vpisa revije v mednarodne baze znanstvenih publikacij. V toku uvrščanja revije v mednarodne bibliografske baze bomo za te potrebe pričeli pripravljati ustrezno postavitev člankov posamezne številke na spletni strani in na podlagi priporočil DOAJ preurejanja spletne strani revije do te mere, da bo omogočala vključitev v bazo. V tem okviru se pričakuje tudi dejanski sprejem revije v bazo ter posledično urejanje statusa revije pri ARRS in vključevanju v dodatne bibliografske baze. Pričakuje se tudi povečan pritok tujih člankov na podlagi sodelovanja v RENET. V sodelovanju s Fakulteto za organizacijske študije v Novem mestu bomo pričeli tudi s soustvarjanjem v Reviji za univerzalno odličnost ter pri izdaji knjig (založniška dejavnost). Povezovali se bomo tudi s potencialnimi partnerji in krepili soustvarjanje preko strokovne in publicistične literature.

Intenziviranje delovanja Inštituta za upravljanje podeželja

V okviru Visoke šole za upravljanje podeželja Grm Novo mesto deluje Inštitut za upravljanje podeželja z ožjo raziskovalno skupino, ki bo ustvarjal nova temeljna in aplikativna znanja s področij upravljanja podeželja ter skrbel za prenos teh znanj z namenom izboljšanja kakovosti življenja na podeželju. To bomo dosegli z raziskavami, projekti, konferencami, posveti, usposabljanjem študentov in zaposlenih ter z drugimi aktivnostmi. V okviru inštituta bomo nadaljevali z znanstveno - raziskovalnimi vsebinami na sledečih področjih:

- poljedelstvo,
- vrtnarstvo,
- prilagajanje podnebnim spremembam,
- sadjarstvo in vinogradništvo,
- kmetijska mehanizacija in uporaba strojev,
- logistika,
- trženje in kratke oskrbovalne verige,
- krožno gospodarstvo,
- biodiverziteta,
- ekoremediacija,
- recikliranje,
- eno-gastronomija,

- turizem,
- trajnostni, zeleni in eko razvoj podeželja,
- ustvarjalni in inovativni razvoj podeželja,
- digitalizacija, robotizacija, umetna inteligenca, informacijsko komunikacijska tehnologija.

Intenziviranje delovanja Katedre za vinarstvo in podporne dejavnike razvoja turistične ponudbe na podeželju

V prihodnjem obdobju bomo nadgradili vsebine na področju Katedre za vinarstvo in podporne dejavnike razvoja turistične ponudbe na podeželju. Katedra, ki bo svojo dejavnost oplemenitila z novo izobraženimi vinskimi svetovalci - sommelierji, kodeksom in pravili o delovanju, se bo oblikovala na zaokroženem delu študijskega področja zaradi usklajevanja in razvijanja izobraževalnega in s tem povezanega znanstveno - raziskovalnega dela na tem področju in zaradi razvijanja strokovnih ter znanstvenih disciplin in strok s tega področja. Glavna naloga katedre bo skrb za potek in razvoj strokovne, aplikativne, pedagoške in znanstveno - raziskovalne dejavnosti izobraževalne institucije, predvsem pa razvoj in implementacija projekta Poslovni model: razvoj mreže sommelierjev.

Razvoj magistrskega študijskega programa

Pripravljen je magistrski študijski program Upravljanja podeželja, a predno ga vložimo na Nacionalno agencijo Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu, moramo na šoli zaposliti ustrezne strokovnjake, in sicer redne profesorje, mlade raziskovalce ter okrepiti področje internacionalizacije. Z novim programom želimo še boljše odgovoriti na izzive sodobnega časa na podeželju. Zavedamo se, da je prihodnost Slovenije in ljudi, ki živimo v tem prostoru, ravno v ohranjanju podeželskega prostora, kulturne krajine, pridelavi kakovostnih pridelkov in proizvodov ter usmerjenosti v trajnostni in družbeno odgovorni razvoj. Na nas je, da spodbujamo mlade za izobraževanja na teh strokovnih področjih in da jim omogočimo zaposlitve, kjer bodo udeleženi svoje ideje in pridobljena strokovna, teoretična in praktična znanja. Mnogim mladim generacijam ni vseeno, v kakšnem okolju podeželskega prostora živimo danes in kako bomo živeli jutri.

Nadgradnja informacijsko komunikacijske tehnologije

Zaradi epidemiološke slike koronavirusa SARS-CoV-2 širših družbenih in globalnih razsežnosti bo potrebno v prihodnje organizirati in izvajati pedagoški proces tudi po kombiniranem sistemu, del v obliki predavanj v predavalnicah in del na daljavo preko digitalnega orodja. Zaradi trendov na področju komuniciranja in poslovanja preko elektronskih in sodobnih medijev se bomo usmerili v ažuriranje spletnih strani in baz podatkov. Veliko uporabnikov išče podatke in informacije preko spletnih strani, zato bomo spletno stran Visoke šole za upravljanje podeželja GRM Novo mesto <http://vsgrm.unm.si> obogatili in nadgradili z novimi vsebinami, podatki in informacijami. Predvsem pa bomo vsebine prevedli v angleški jezik, saj pričakujemo na podlagi širitve Erasmus mreže, krepitve partnerjev iz tujih okolij in večje internacionalizacije zanimanje za študij v programu Upravljanje podeželja tudi s strani potencialnih tujih študentov.

Visoka šola za upravljanje podeželja Grm Novo mesto ima vzpostavljeno tudi lastno stran v okviru socialnega omrežja. Spletna stran se bo razvijala in omogočala uporabnikom prijazno

izkušnjo dostopa do informacij. Obiski socialnih omrežij s strani uporabnikov se povečujejo, trudili se bomo v prihodnje povečati zanimanje za ogleda.

Sodelovanje z okoljem pri razvojnih projektnih vsebinah

V prihodnje bomo nadaljevali sodelovanje in soustvarjanje z Mestno občino Novo mesto, ki v prostoru načrtuje in izvaja aktivnosti, pomembne za podeželski prostor. Sodelovanje bo nadaljevala z zavodom Grm Novo mesto - center biotehnike in turizem, s katerim soustvarjamo v razvojnih in raziskovalnih projektih, kamor se lahko vključujejo študentje in koristijo različno infrastrukturo za praktično usposabljanje. V mestnem jedru Novega mesta je Gostišče na trgu, Hiša kulinarike in turizma ter Podeželski izobraževalni center, kjer bomo nadaljevali z razvojem projektnih aktivnosti, prireditvami, dogodki ter izobraževanju zlasti v delu, ki se nanaša na razvoj animacijskih programov, inovativnih produktov in aktivnosti za mlade. Prav tako se bo šola vključevala k razvoju produkta Turizem v zidanicah, Dežurne zidanice na Trški gori, kjer je tudi Šolska zidanica. Tu študentje pridobivajo znanja iz področja vinogradništva in vinarstva ter sommelierstva ter razvoja projekta Poslovni model: razvoj mreže sommelierjev ter trajnosti v okviru projekta Odprta akademija za inovativni turizem. Pomembna je tudi vloga pri trajnostnem razvoju podeželja na območju celotne regije. Šola se kot pomemben deležnik vključuje v strateško načrtovanje regije. V Regionalni razvojni program JV Slovenije 2021 - 2027 so vključene projektne vsebine, povezane z razvojem podeželja, ki so nastale v sodelovanju s strokovnjaki šole in ostalimi deležniki v različnih projektih. Okolje pričakuje, da se bo šola aktivno vključila v pripravo lokalne razvojne strategije Lokalne akcijske skupine Dolenjske in Bele krajine za programsko obdobje 2023 - 2027. Glede na to, da je Visoka šola za upravljanje podeželja Grm Novo mesto prepoznana kot pomemben razvojni akter v okolju, je bila povabljen tudi k sodelovanju pri pripravi dveh večjih nacionalnih projektov, »Veriga eko zelišč od Dolenjske do Krasa« in »Veriga eko semen«, in sicer kot zunanji izvajalec in evalvator pri izvedbi.

Razvoj sodelovanja z okoljem so vsebine, ki se razvijajo v okviru programov šole, kot npr. Kooperativno kmetijstvo, Mreža lokalnih ponudnikov podeželskih dobrot, Z roko v roki do kakovostne prehrane, Politehnični razvojni inovativni center prehranskih izdelkov, Razvojno izobraževalno in demonstracijsko središče za biotehniko, Gospodarski grozd »Zaupanja vreden« in drugi, ki povezuje različne deležnike iz podeželskega prostora.

Šola bo intenzivirala sodelovanje s strokovnimi partnerji v okolju, in sicer s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije, Gospodarsko zbornico za Dolenjsko in Belo krajino, Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Kmetijskim inštitutom Slovenije, Zadružno zvezo Slovenije, Nacionalnim inštitutom za biologijo, Slovensko turistično organizacijo, Turistično zvezo Slovenije, Združenjem turističnih kmetij Slovenije, Zvezo podeželske mladine Slovenije, Razvojnim centrom Novo mesto - LAS Dolenjska in Bela krajina, kmetijskimi zadrugami, podjetij, ki se ukvarjajo s pridelavo, predelavo in trženjem pridelkov, projektnimi partnerji, društvi in drugimi soustvarjalci. Kot pridruženi partner bomo sodelovali tudi pri razvojnih vsebinah Mednarodnega centra za ekoremediacijo Univerze v Mariboru v projektih, namenjenih soustvarjanju študentov in zaposlenih.

Sodelovanje bomo okrepili z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport ter z vsemi visokošolskimi organizacijami v Sloveniji.

Mednarodna vpetost in sodelovanje

Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto bo okrepila delovanje na področju internacionalizacije, tako s širitvijo Erasmus+ mreže, kot tudi s predstavitvijo svojega delovanja v mednarodnem prostoru. V okviru Erasmus+ vsebin si bomo prizadevali pridobiti nove partnerje iz tujine, kar bo povečalo tako našo vidnost, kot tudi priložnosti za izmenjave študentov in pedagoškega osebja ter s tem povezanim prenosom znanja. Visoka šola bo svoj program predstavila tudi širšemu mednarodnemu okolju. Na podlagi pridobljene Erasmus + listine za obdobje 2021 - 2027 se bo povečalo že predhodno pričakovano širjenje Erasmus + mreže. V tem okviru že potekajo dogovori o ponovnem intenziviranju vstopanju v partnerstva. Visoka šola se je kot organizacija, ki je podeljena listina ECHE zavezala k enaki obravnavi in zagotavljanju enakih možnosti udeležencem mobilnosti iz različnih okolij, tudi posameznikom s posebnimi potrebami (za udeležence, študente, mlade diplomante in osebje s posebnimi potrebami). Prav tako bomo spodbujali in omogočili mobilnost osebja z namenom poučevanja na visokošolski instituciji v tujini ter usposabljanja, izobraževanja ali sledenja na delovnem mestu (»job shadowing«) pri ustrezni organizaciji v tujini, in sicer pri:

- Razpisu za mobilnost osebja za namene poučevanja in usposabljanja v okviru programa Erasmus+ za obdobje 2020-2022 za mobilnost osebja (pedagoškega in nepedagoškega) porabiti vsa dodeljena sredstva, prav tako pa oddati vlogo za izvedbo mobilnosti študentov in osebja za obdobje 2022 - 2024.
- Razpisu za mobilnost osebja za namene poučevanja in usposabljanja v okviru programa Erasmus+ za obdobje 2021-2023 za mobilnost osebja (pedagoškega in nepedagoškega) porabiti del dodeljenih sredstev.
- Razpisu za praktično usposabljanje študentov v okviru programa Erasmus+ za obdobje 2020-2022 za mobilnost študentov porabiti vsa dodeljena sredstva.

V okviru RENET omrežja (Researchers excellence network) - sodelovanje na področju akademskih znanosti, predvsem na področju turizma, menedžmenta, kmetijstva, podeželja in regionalnega razvoja, izdaji Revije za upravljanje podeželja - JLG, Reviji za univerzalno odličnost idr. Na podlagi predhodnih sodelovanj in pisem o nameri bomo v prihodnje aktivno izvajali promocijo študijskega programa Upravljanje podeželja na izbranih srednjih šolah bivše Jugoslavije in tako motivirali mlade k vpisu na šolo, kjer ponujamo različne izbirne module ter krepili internacionalizacijo.

Vzpostavitev politehnike

Na VŠ GRM Novo mesto bomo nadaljevali s pripravo koncepta za vzpostavitev politehnike, in sicer politehnika kot zavod, ki ga sestavljajo srednje, višje in visoke strokovne šole ter medpodjetniški izobraževalni centri, kar pa predstavlja za obstoječe pravno okolje nekaj izzivov. Koncept dopolnjujemo in nadgrajujemo v okviru raziskav, analiz, preučevanjem zakonodaje, študij, iskanja partnerjev in start up-ov. Nastal bo odprt sistem, ki bi omogočil nekaterim kandidatom, ki so se v srednji šoli odločili za poklicno vertikalo, da dosežejo visokošolsko izobrazbo, izjemoma tudi magisterij oziroma doktorat znanosti. To bi bilo v skladu z demokratično naravnostjo izobraževalnega sistema, ki ne zapira poti, ampak jih odpira za vse, ki so pripravljeni nadoknaditi morebitne primanjkljaje v znanju in dosežati najvišje stopnje izobrazbe v skladu z načeli vseživljenjskega izobraževanja.

Sodelovanje v univerzi

Nadaljevali bomo s sodelovanjem pri aktivnostih za realizacijo namere sodelovanja v prihodnje na novo ustanovljeni univerzi, ki bi dopolnila in zaokrožila obstoječo mrežo slovenskih javnih univerz. V svojem poslanstvu bo ustvarjala, razvijala, povezovala in širila interdisciplinarna znanja ter veščine za odgovorno in kreativno uporabo ter razvoj sodobnih in trajnostnih tehnoloških in drugih rešitev na informacijsko-komunikacijskem področju, v tehniki in proizvodnji, različnih organizacijskih in družbenih okoljih, pri razvoju podeželja in turizma ter varovanju zdravja in narave, v matematiki in statistiki, umetnosti, humanistiki in varnosti.

5. 1 Finančni in vsebinski poudarki delovanja visoke šole

V prihodnjem obdobju bo šola izvajala pedagoški proces na več lokacijah in uporabljala ustrezno infrastrukturo, kot predvidoma na Ulici talcev 3 v Novem mestu, ohranila pa bo tudi prostore na Sevnem 13, kjer bo potekal predvsem praktični del študija, ki ga z vso infrastrukturo omogoča Grm Novo mesto - center biotehnike in turizma: Medpodjetniški izobraževalni center, Podeželsko izobraževalni center, Šolska zidanica na Trški gori, Učilna okusov v Ljubljani, Gostišče na trgu, Hiša kulinarike in turizma idr.

Ker je šola z dnem 24. 5. 2022 postala javni visokošolski zavod, katerega ustanoviteljica je Republika Slovenija, so zagotovljena sredstva za delovanje, kar bo v prihodnje omogočilo zaposlitve predavateljev ter razvojnega in raziskovalnega osebja.

Okrepili bomo področje internacionalizacije, ker je Visoka šola za upravljanje podeželja Grm Novo mesto del globalnega visokošolskega prostora, ki bo svojo kakovost izboljševala v sodelovanju s tujimi institucijami in tako postala mednarodni strokovni prostor znanja in privlačna destinacija za visokošolski študij po programu Upravljanje podeželja ter za pedagoško, znanstveno-raziskovalno in strokovno delo tujih študentov in strokovnjakov.

Racionalna raba vode je ena izmed razvojnih prioritet Slovenije. Za ohranitev krajine je voda eden najmočnejših virov, ki omogoča življenje tako rastlinam in živalim kot tudi ljudem. Ob toplotnih spremembah je nujno proučevati porazdelitve voda, kjer bi se ekstremi (višek voda) zadrževali na območju, kjer nastajajo. Voda bi, preden odteče, dajala dodatno vrednost, namesto da bi povzročala škodo s poplavami. Naša krajina bi tudi v spremenjenih klimatskih razmerah ostala zelena in omogočala kvaliteto življenja za rastline, živali in človeka.

Teoretično bo potrebno načrtovati in izobraževalno izvajati šole za samooskrbo in v ta proces vključiti študente in diplomante visoke šole. Velik poudarek bo dan tudi ekološkemu kmetovanju. Pri tem bo šola s svojimi programi sledila ciljem, zapisanim v straških nacionalnih in EU dokumentih: Strategija »od vil do vilic«, Akcijski načrt za razvoj ekološkega kmetijstva do leta 2027 (ANEK), Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023 - 2027 idr.

Izobraževalno bo potrebno načrtovati podjetniško organiziranje zadrug, ki bi se osredotočile na razvojno naprednejše in projektno povezovalno usmerjene zadruge. Za potrebe zbiranja in distribucije kmetijskih in živilskih proizvodov bomo modelirali racionalizacijo in povezovanje blagovnih tokov zadrug na nabavni in prodajni ravni. Pri tem pa bi uveljavili načelo kratkih verig.

Eden od povsem novih vidikov prenosa znanja in inovacij, ki ga uvaja evropska politika razvoja podeželja so operativne skupine Evropskega inovacijskega partnerstva. Znotraj teh skupin bo potrebno zagotoviti izobraževalni pristop povezovanja kmetov, raziskovalcev,

svetovalcev in drugih organizacij, pri tem pa praktično uvajati »start up« pristop za mlade kmete, digitalizacijo in robotiko v kmetijstvu, krožno gospodarstvo, koncept pametnih vasi in druge razvojne usmeritve.

Šola bo morala pripraviti tudi socialne programe v smeri dolgoživega in kakovostnega življenja na podeželju, kot npr. zaposlitvene kmetije, nastanitve in bivalne enote na podeželju, vrtci na kmetijah, eko kmetije.

Ob uvajanju novih vsebin pa se poraja tudi medgeneracijsko področje, ki tako iz organizacijskega, socialnega in podjetniškega vidika predstavlja nove izzive kmetom, mladim ter ženskam za trajnostno, zeleno in sonaravno delovanje na podeželju.

5.2 Časovni plan realizacije ciljev

Časovni plan realizacije ciljev je vezan na trimesečna obdobja ter letne delovne načrte. Glede na to, da deluje Visoka šola kot javna ustanova od maja 2022, je potrebno izvajati dodatne aktivnosti v zvezi z zaposlitvami strokovnjakov ter na dopolnitvah programov. V preglednici 2 je podrobno orisan časovni plan aktivnosti od leta 2023 do 2027.

Preglednica 2: Časovni plan realizacije ciljev strateškega načrta po 3 mesečnih obdobjih posameznega leta za obdobje od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2027

Aktivnost	Časovni plan realizacije ciljev														
	2023			2024			2025			2026			2027		
zaposlitev pedagoškega, razvojnega in raziskovalnega osebja	■	■			■				■					■	
prenova/razvoj dodiplomskega programa	■	■	■												
razvoj magistrskega programa/vpis v razvid	■	■	■	■											
selitev v nove prostore - delovanje šole na dveh lokacijah	■														
okrepitev na področju internacionalizacije	■	■	■	■	■			■	■				■	■	
visokošolsko izobraženi prevzemniki kmetij	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
stabilizacija dohodkov na kmetijskih gospodarstvih	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
izvajanje šole za samooskrbo			■		■			■			■			■	
»start up« za mlade kmete	■			■				■			■			■	

6 PROMOCIJA STRATEŠKEGA NAČRTA

Program promocije strateškega načrta visoke šole vključuje predstavitev ključnih vsebin strateškega načrta (selektivno po skupinah) vsem udeleženi stranem:

- Strokovno osebje visoke šole (celotno vsebino predstavi dekan v sklopu razširjenega kolegija),
- Akademski zbor visoke šole (celotno vsebino predstavi dekanja na Akademskem zboru visoke šole),
- Senat visoke šole (celotno vsebino predstavi dekanja na Senatu visoke šole),
- Upravni odbor visoke šole (celotno vsebino predstavi dekanja na Upravnem odboru visoke šole),
- Komisije Senata: Komisija za študijske in študentske zadeve, Komisija za znanstveno - raziskovalno delo, Komisija za izvolitve v nazive, Komisija za kakovost in evalvacije, Komisija za založniško dejavnost (dekanja skliče vse Komisije Senata in predstavi celotno vsebino Strateškega načrta)
- Študentski svet visoke šole (celotno vsebino predstavi tajnik na Študentskem svetu visoke šole),
- Strateški partnerji (ključne poudarke predstavi dekanja na posebnih sestankih s strateškimi partnerji),
- Mediji (ključne poudarke predstavi dekanja v sklopu posebne izjave za medije),
- Objava strateškega načrta na spletnih straneh visoke šole.

Preglednica 3: Časovni plan promocije strateškega načrta

Mesec	Aktivnost	Odgovoren za izvedbo
september 2022	predstavitve Strateškega načrta zaposlenim na VŠ GRM	dekanja
september 2022	predstavitve Strateškega načrta Senatu	dekanja
oktober 2022	predstavitve Strateškega načrta Akademskemu zboru	dekanja
oktober 2022	predstavitve Strateškega načrta Upravnemu odboru	dekanja
oktober 2022	predstavitve Strateškega načrta Komisijam Senata	dekanja
oktober 2022	predstavitve Strateškega načrta Študentskemu svetu	tajnik
oktober-december 2022	predstavitve Strateškega načrta strateškim partnerjem	dekanja
november 2022	predstavitve Strateškega načrta medijem	dekanja
november 2022	objava Strateškega načrta na spletni strani VŠ Grm	tajnik

7 PREGLED IN POSODABLJANJE STRATEŠKEGA NAČRTA

Sistematični pregled in posodabljanje strateškega načrta visoke šole vključuje:

- Redno spremljanje, implementacijo ter nadzor nad izvajanje strateških usmeritev vključuje pregled, ocenjevanje in poročanje tako notranjim pristojnim organom, kot tudi zunanjim institucijam.
- S spremljanjem in nadziranjem izvajanja strateških usmeritev želi visoka šola zagotavljati ustrezno kakovost in nenehno izboljševanje pedagoškega, raziskovalno razvojnega in upravljalnega procesa. Opremljene strateške usmeritve bo visoka šola operacionalizirala na letni ravni v svojem letnem programu dela.
- Letni program dela visoke šole temelji na izhodiščih, ki jih oblikuje vodstvo visoke šole vsako leto in sicer za tisti del dejavnosti, za katere so opredeljeni strateški cilji. Na ta način želimo zagotoviti transparentno in močno povezavo med strateškim dokumentom in letnim programom dela.
- Na podlagi strateškega načrta visoke šole se pripravlja letni program, ki se ga posreduje na pristojne organe šole. Poleg programa dela se pripravi finančni načrt za eno leto in načrt investicij in investicijskega vzdrževanja.
- Pri letnem načrtovanju se upoštevajo zakonsko določeni roki, ki veljajo za oddajo programov dela in finančnih načrtov. Senat visoke šole je na predlog dekana dolžan najmanj enkrat letno obravnavati poročilo o uresničevanju zastavljenih ciljev. Integralno poročilo o doseženih ciljih se pripravi enkrat v letu. Strateški načrt se pregleda najmanj enkrat v obdobju, za katerega je pripravljen, v primeru večjih sprememb v zunanjem ali notranjem okolju, ki bi lahko bistveno vplivale na njegovo uresničevanje pa tudi večkrat.
- Za umestitev oz. izvajanje strateških usmeritev ter poročanje o rezultatih uresničevanja zastavljenih ciljev Strateškega načrta visoke šole je odgovoren dekan.

Preglednica 4: Časovni plan pregleda in posodabljanja strateškega načrta

Mesec v koledarskem letu	Aktivnost
marec	priprava poslovnega poročila za preteklo koledarsko leto s finančnim načrtom za tekoče koledarsko leto
september/oktober	strateška delavnica akademskega zbora: pregled dejavnikov okolja, prioritet, aktivnosti za doseganje postavljenih ciljev
september/oktober	priprava poročila o delu za preteklo študijsko leto, priprava letnega delovnega načrta, predstavitev poročila o delu in letnega delovnega načrta Senatu, Upravnemu odboru in Akademskemu zboru VŠ GRM
december/januar	izdelava letnih programov dela in finančnih načrtov visoke šole

V Novem mestu, julij 2022